

Organizační úvod

Poznámka (Organizační úvod)

Na zkoušku není nutné mít zápočet. Přednáška má stránku (se slidy, kvízem). Záznamy z loňského roku budou.

1 Úvod

Definice 1.1 (Prostředí)

Prostředí může být s plnou informací nebo s částečnou informací (podle toho, zda agent dostává svými senzory vše, nebo ne), dále může být buď deterministické nebo stochastické (podle toho, zda je plně určené svým stavem a akcí), dále je buď epizodní nebo sekvenční (podle toho, zda se pořád opakuje to samé, např. návštěva u lékaře, nebo zda se neopakuje), dále statické nebo dynamické (podle toho, zda ho ovlivňuji jen já, nebo i něco jiného, semi-dynamické je, když přemýšlení ovlivňuje můj výkon, např. hry s hodinami), dále diskrétní nebo spojitě, dále jedno-agentová nebo více-agentové (kompetitivní/kooperativní).

Definice 1.2 (Reflex agent)

Simple RA: Na základě pozorování světa vrátí akci. (V podstatě neprocedurální funkce beroucí svět a vracející akci.)

Model-based RA: Kromě vracení akce i mění svůj stav (pomocí stavového modelu).

Definice 1.3 (Goal-based agent)

Funguje podobně jako Reflexní agent, ale má ještě navíc nějaký cíl (který lze měnit např. příkazem), který ovlivňuje akci.

Definice 1.4 (Stav)

Stav může být reprezentován buď atomicky (nemá žádnou strukturu) nebo Factored? (stav je vektor hodnot) nebo strukturovaně (stav je množina objektů spojených různými relacemi).

Definice 1.5 (Problem solving agent)

PSA je typ goal-based agenta, který používá atomickou reprezentaci stavů, cíl je jedním ze stavů a akce jsou popisy, jak se stavy mění.

Úkolem je najít sekvenci akcí, která dosáhne cílového stavu. Hledá se pomocí nějakého search algoritmu.

Definice 1.6 (Dobře definovaný problém)

Dobře definovaný problém má počáteční stav, přechodový model (který má rozumnou míru abstrakce, např. neovládá každý sval zvlášť), jím implikované stavy a test určující cílové stavy.

Tím je implicitně definovaný search tree. (Na něm je algoritmus tree search, který strom prochází tak, že do „množiny“ postupně přidává syny prvků, které v ní už jsou. Často je však problém s opakováním stavů.)

Definice 1.7 (Graph search)

Graph search je skoro totéž jako tree search, jen si u každého stavu pamatuje, zda již byl navštíven, nebo ne.

Search tree tohoto algoritmu má každý stav nanejvýš jednou.

Definice 1.8 (Kompletní algoritmus)

Algoritmus je kompletní, když správně najde řešení respektive dokáže, že neexistuje, pro všechny vstupy.

Poznámka (Neinformované prohledávání (prohledávání obecného stavového prostoru))
Následně se probíral breadth-first search, depth-first search a backtracking (na rozdíl od DFS nenačte hned všechny následníky vrcholu, ale jde jeden po druhém, což nemusí být vždy možné).

Definice 1.9 (Informované (heuristické) algoritmy, best-first search, A^*)

Algoritmy, které využívají pro rozhodování používají navíc tzv. heuristiku.

Patří mezi ně např. best-first search, který prohledává stav, kde je nejmenší evaluační funkce $f(n)$, která kromě vzdálenosti od počátku ($g(n)$) bere v potaz i heuristiku $h(n)$. Ten podle volby $f(n)$ může být např. greedy best-first search: $f(n) = h(n)$, nebo A^* : $f(n) = g(n) + h(n)$.

Definice 1.10 (Přípustná a monotónní heuristika)

Přípustná heuristika je taková, která vrací hodnotu mezi nulou a nejlepší cestou.

Monotónní (nebo také konzistentní) heuristika je taková, která splňuje „trojúhelníkovou nerovnost“ (tedy rozdíl heuristik nemůže být větší než cesta mezi nimi).

Tvrzení 1.1

Je-li heuristika monotónní (a nezáporná), pak už je přípustná.

┌
Důkaz

$$h(\text{start}) - h(\text{cíl}) \leq |\text{nejkratší cesta}|.$$

└ □

Tvrzení 1.2

A^ v tree-search je optimální (první nalezená cesta je nejkratší).*

┌
Důkaz

V otevřených vrcholech je vždy vrchol nejkratší cesty (jelikož počáteční stav je a vždy když vrchol uzavíráme, tak přidáme všechny sousedy).

Cíl musíme najít po nejkratší cestě, protože v cíli je $f(n) = g(n)$ a my jsme ho poprvé potkali při nejmenším $f(n)$. □

Tvrzení 1.3

Je-li použitá heuristika monotónní, pak A^ v graph-search je optimální.*

┌
Důkaz

Jednoduchý, podobně jako u tree-search, navíc se dokazuje jen, že do každého vrcholu přijde po nejkratší cestě. □

Definice 1.11 (Dominance)

Heuristika h_1 dominuje heuristice h_2 , když $\forall n : h_1(n) \geq h_2(n)$.

Definice 1.12 (Forward checking)

Testuje budoucí pozice, jestli tam vůbec může být cíl.

Definice 1.13 (Problém splňování)

Problém splňování? sestává z konečného počtu proměnných (popisujících svět), oborů hodnot pro každou proměnnou a konečné množiny podmínek.

Řeší se Backtrackingem.

Definice 1.14 (Přípustné řešení)

Přípustné řešení? je takové řešení, které je úplné (každá proměnná má přiřazenou hodnotu) a konzistentní (každá podmínka je splněna).

Definice 1.15 (Hranová konzistence)

Hrana (dvojice vrcholů) je konzistentní, pokud existují hodnoty z oborů hodnot proměnných tak, že když je dosadíme, tak jsou splněny všechny podmínky mezi těmito proměnnými.

Problém splňování je hranově konzistentní, pokud každá hrana je konzistentní.

Definice 1.16 (k-konzistence)

Podobně jako hranová konzistence, jen pro více vrcholů zároveň (a splnění všech, klidně binárních, podmínek mezi nimi).

Definice 1.17 (Fail-first princip (pořadí proměnných))

První zkoušíme dosadit do té proměnné, která nejpravděpodobněji selže.

Heuristiky na selhání jsou: dom heuristika = proměnná s nejmenším množstvím hodnot, deg heuristika = vybírá proměnnou, která je v nejvíce podmínkách.

Definice 1.18 (Succeed-first principe (pořadí hodnot))

Vybírá hodnotu, která má největší pravděpodobnost na úspěch.

Definice 1.19 (Programování s podmínkami)

Programování s podmínkami je deklarativní přístup řešení (kombinatorických) problémů.

Věta 1.4

Pokud je problém $\forall i \in [n]$ i -konzistentní, pak ho lze vyřešit bez backtracku.

Definice 1.20 (CNF (Conjunctive normal form))

Literál je proměnná nebo její negace, klauzule je disjunkce literálů a formule v CNF je konjunkce klauzulí.

Tvrzení 1.5 (Z logiky)

Každá sentence ve výrokové logice je logicky ekvivalentní formuli v CNF.

Definice 1.21 (DPLL)

Jmenuje se podle autorů. Řeší SAT podobně jako jsme řešili CSP.

Nejdřív se ohodnocují jen ty proměnné, které se vyskytují pouze jednou (ty ohodnotíme BÚNO). Pak se vyřeší klauzule o jedné proměnné (ty jsou nutně určené). Nakonec se vyzkouší něco doplnit s backtrackingem.

V modernějších řešeních se ještě hledá, zda se SAT nedá rozdělit na disjunktní (co do proměnných) části. Pak se využívají heuristiky jako v CSP a dá se (stejně jako CSP)

používat náhodný restart.

Definice 1.22 (Znalostní agent)

Znalostní agent funguje tak, že odvozuje neznámé části světa podle známých.

2 Dynamický SAT

Definice 2.1 (Fluent)

V podstatě dvojice **proměnná** – **čas**. (Ohodnocení true znamená, že v **čase** platí **proměnná**.)

Definice 2.2 (Pozorovací model)

Vezme pozorované prostředí a převede je do modelu (např. přidá souřadnice, nebo čas).

Definice 2.3 (Přechodový model)

Popisuje, jak evoluuje svět.

Definice 2.4 (Frame problem)

V přechodovém modelu se musí logickými formulami zadat i proměnné, které se nemění. Pro jednoduchost se používá tzv. axiom následujícího stavu (pokud akce nemění proměnnou, tak se nemění zapíšeme jako proměnná je ekvivalentní sobě konjunkce akce měnící proměnnou).

Definice 2.5 (Precondition axioms)

Podmínky pro provedení akce se dají zapsat jako implikace.

Definice 2.6 (Situační kalkulus)

Výroková logika má nevýhodu, že nemá kvantifikátory, tedy musíme popis všeho většinou nagenarovat (například jedno pole je soused vedlejšího). S tím nám pomůže situační kalkulus, kde se používá logika 1. řádu.

Definice 2.7 (Klasické plánování)

Využívá popis situačního kalkulu, ale řeší problém pomocí např. A^* .

Poznámka

Negace se lze zbavit tak, že se předpoklad duplikuje, a duplikát představuje negaci.